

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 02 września 2026 r.
Znak sprawy: DTS.wzs.058.17.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 18664 Pani Poseł Anny Gembickiej w sprawie KRUS

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 18664 Pani Poseł Anny Gembickiej w sprawie KRUS, przekazuje niniejsze wyjaśnienia.

I. Podwyżki wynagrodzeń.

Odpowiedź na pytania i stosowne informacje dotyczące podwyżek wynagrodzeń w KRUS zawiera załącznik nr 1 do niniejszego pisma.

Ponadto informuję, że w latach 2024-2026 KRUS dokonywała podwyżek wynagrodzeń innych niż wynikające bezpośrednio z ustaw budżetowych. Zmiany wynagrodzeń miały charakter indywidualny i wynikały z obiektywnych zdarzeń kadrowych oraz organizacyjnych, w szczególności z:

- awansów na stanowiska o wyższym poziomie odpowiedzialności,
- rozszerzenia zakresu obowiązków,
- reorganizacji pracy i podziału obowiązków między pozostałych pracowników,
- zawierania kolejnych umów o pracę po okresie wdrożenia.

Zmiany wynagrodzeń w latach 2024, 2025 oraz w okresie od 1 stycznia 2026 r. nie były przedmiotem odrębnych konsultacji ze związkami zawodowymi działającymi w strukturach Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Powyższe wynika z faktu, że opisane przesunięcia płacowe nie miały charakteru systemowych, powszechnych podwyżek wynagrodzeń. Decyzje płacowe miały charakter wyłącznie indywidualny oraz uznaniowy, ściśle powiązany z zaistnieniem obiektywnych zdarzeń kadrowo-

organizacyjnych (takich jak awanse na stanowiska o wyższym poziomie odpowiedzialności, rozszerzenie dotychczasowego zakresu obowiązków, reorganizacja pracy wewnątrz jednostek czy ocena wysokiej jakości i zaangażowania konkretnego pracownika). W związku z powyższym, z uwagi na indywidualny tryb podejmowania decyzji kadrowych, nie zachodziła formalnoprawna konieczność prowadzenia uzgodnień ani wyznaczania terminów konsultacji ze stroną społeczną w tym zakresie. Zgody oraz opinie organizacji związkowych nie były pozyskiwane.

II. Najwyższe i najniższe wynagrodzenia.

Odpowiedź na pytania oraz stosowne informacje zawierają załączniki nr 9, nr 10, nr 11, nr 12, nr 13, nr 14 i nr 15.

III. Wartościowanie stanowisk pracy.

Proces wartościowania stanowisk pracy w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego został rozpoczęty 14 marca 2025 r., a jego formalne zakończenie i zatwierdzenie raportu końcowego nastąpiło 30 listopada 2025 r. Podmiotem zewnętrznym odpowiedzialnym za kompleksowe przeprowadzenie procedury, analizę stanowisk oraz opracowanie matrycy kompetencyjnej była firma JKM Consulting Jacek Wieczorek. Ogólne wyniki przeprowadzonego procesu wartościowania kształtują się następująco. Opracowano łącznie 576 opisów stanowisk pracy w tym 66 stanowisk kierowniczych. Procedurą objęto reprezentatywną grupę jednostek organizacyjnych, aby wypracowane rozwiązania mogły objąć cały KRUS. Do projektu zostały wytypowane następujące jednostki:

1. Centrala
2. Oddział Regionalny KRUS w Białymstoku
3. Oddział Regionalny KRUS w Częstochowie
4. Oddział Regionalny KRUS w Kielcach
5. Oddział Regionalny KRUS w Opolu
6. Oddział Regionalny KRUS w Warszawie
7. Oddział Regionalny KRUS w Zielonej Górze
8. Oddział Regionalny KRUS w Poznaniu - jednostka świadczeń zagranicznych w Ostrowie Wielkopolskim
9. Oddział Regionalny KRUS w Krakowie - jednostka świadczeń zagranicznych w Nowym Sączu

Wartościowanie przeprowadzono metodą analityczno-punktową. Pod uwagę wzięto kryteria: złożoność zadań, wykształcenie, doświadczenie zawodowe, komunikację, znajomość języka obcego, doświadczenie zawodowe niezbędne do pełnienia funkcji na stanowisku kierowniczym, rozpiętość kierowania, samodzielność, odpowiedzialność. Na podstawie uzyskanej punktacji, stanowiska w KRUS przypisane zostały od 1 do 10 kategorii taryfikacyjnej.

Przeprowadzony proces wartościowania stanowisk pracy stanowi kluczowy element długofalowej strategii dostosowywania polityki płacowej instytucji do zmieniającego się otoczenia prawnego. Działania te wpisują się bezpośrednio w proces implementacji założeń Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/970 w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń za pośrednictwem mechanizmów przejrzystości płac.

Głównym celem wartościowania jest optymalizacja struktury organizacyjnej oraz podnoszenie efektywności realizowanych zadań statutowych. Działania instytucji koncentrują się na bieżącym dopasowywaniu struktury zatrudnienia do aktualnych potrzeb oraz racjonalnym wykorzystaniu posiadanych zasobów kadrowych.

Jednocześnie informuję, że wszelkie ewentualne przekształcenia organizacyjne, zmiany kwalifikacyjne lub modyfikacje w przypisaniu kategorii stanowisk będą realizowane w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, ze szczególnym uwzględnieniem zasad Kodeksu pracy oraz z zachowaniem należytej dbałości o stabilność funkcjonowania instytucji. Całkowity koszt brutto realizacji procesu wartościowania wyniósł 332 100,00 zł. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego jest obecnie w trakcie szczegółowych analiz finansowo-kadrowych, mających na celu precyzyjne określenie środków niezbędnych do pełnego dostosowania wynagrodzeń pracowników do wyników przeprowadzonego wartościowania.

Działania te są realizowane z uwzględnieniem wymogów równego traktowania w zatrudnieniu oraz równego wynagradzania za pracę jednakową lub pracę o jednakowej wartości. Ostateczna kwota środków, jakie należy zabezpieczyć: jednorazowo i w ujęciu rocznym, zostanie określona po zakończeniu trwających prac analitycznych, weryfikacji aktualnych stanów zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych KRUS oraz uzgodnieniu założeń na kolejne lata.

Wyniki tych wyliczeń będą stanowiły podstawę do wystąpienia o ewentualne zwiększenie limitu wydatków na wynagrodzenia w strukturach KRUS. Raport końcowy

oraz ogólne założenia nowej siatki stanowisk nie zostały oficjalnie zaprezentowane i udostępnione ogólnokrajowym organizacjom związkowym działającym w KRUS.

Należy wskazać, że uczestnikami procesu wartościowania były także organizacje związkowe działające w KRUS, które wyłoniły trzech przedstawicieli do Zespołu ds. Wartościowania Stanowisk Pracy.

IV. Obchody jubileuszowe KRUS.

Obchody jubileuszu 35-lecia Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w 2026 r. są finansowane ze środków Funduszu Administracyjnego KRUS. W realizację przedsięwzięć jubileuszowych zaangażowane są Centrala KRUS oraz oddziały regionalne KRUS wraz z podległymi placówkami terenowymi. Ze względu na fakt, że obchody jubileuszowe są nadal realizowane, a proces ponoszenia i rozliczania związanych z nimi wydatków nie został zakończony, koszty przedsięwzięć jubileuszowych nie zostały dotychczas ostatecznie podliczone.

Środki finansowe przeznaczone na obchody 35-lecia KRUS w 2026 r. wynoszą:

- Centrala KRUS - kwota 383 000,00zł;
- oddziały regionalne KRUS wraz z podległymi placówkami terenowymi KRUS - kwota 307 000,00 zł.

Koszty obchodów wydarzenia jubileuszowego odrębnie dla każdej jednostki organizacyjnej KRUS przedstawia Załączniki nr 17 i 18.

V. Premie z funduszu oszczędności i funduszu motywacyjnego.

Odpowiedzi na pytania i stosowne informacje dotyczące nagród z funduszu oszczędności i funduszu motywacyjnego (dane statystyczne dotyczące średnich, median oraz wartości skrajnych) zawiera Załącznik nr 2 do niniejszego pisma.

Kryteria przyznawania nagród wynikają z:

1. Zarządzenia nr 1 Prezesa KRUS z dnia 3 stycznia 2018 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu podziału nagród i zasad ich przyznawania pracownikom KRUS za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej.
2. Zarządzenia nr 62 Prezesa KRUS z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie utworzenia funduszu motywacyjnego KRUS.

VI. Rezygnacja z wysyłki kwartalnych blankietów składkowych.

Przyjęte przez KRUS rozwiązanie, polegające na wysyłaniu do płatników informacji o wysokości składki na ubezpieczenie społeczne rolników tylko w sytuacji zmiany wysokości składki, znajduje oparcie w obowiązujących przepisach prawa. Art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, który stanowi, że w razie zmiany stanu faktycznego lub stanu prawnego, na podstawie którego wydano decyzję o ustaleniu podlegania ubezpieczeniu, wydaje się nową decyzję w tej sprawie. Jeżeli jednak zmianie ulegnie jedynie wysokość miesięcznych składek, rolnikowi obowiązkanemu do ich opłacania doręcza się informację w tej sprawie. Oznacza to, że w przypadku braku zmiany okoliczności mających wpływ na podleganie ubezpieczeniu i na wysokość składki, ustawodawca nie nałożył na KRUS obowiązku każdorazowego doręczania decyzji, ani cyklicznych przekazów płatniczych, a jedynie po zmianie wymiaru samej składki, płatnikom należy przekazać informację o jej wysokości.

- 1) Szacunkowe oszczędności w okresie od kwietnia do końca 2026 r. (rezygnacja z wysyłki przekazów w 2 kwartałach):
 - a) druk - 82 tys. zł,
 - b) papier - 36 tys. zł;
 - c) koperty - 61 tys. zł;
 - d) przesyłki pocztowe - 6 763 tys. zł;
 - e) przygotowanie korespondencji i obsługa administracyjna - 1 089 tys. zł;
 - f) ogółem - 8 031 tys. zł;
- 2) Szacunkowe oszczędności w okresie pełnego roku (rezygnacja z wysyłki przekazów w 3 kwartałach):
 - a) druk - 122 tys. zł;
 - b) papier - 54 tys. zł;
 - c) koperty - 90 tys. zł;
 - d) przesyłki pocztowe - 10 074 tys. zł;
 - e) przygotowanie korespondencji i obsługa administracyjna - 1 597 tys. zł;
 - f) ogółem - 11 937 tys. zł.

W II kwartale 2026 r. wysłano do 696 671 płatników informacje zawierające wysokość bieżącej składki na ubezpieczenie społeczne rolników oraz prognozowaną wysokość składek do I kwartału 2027 r.

Na Portalu eKRUS na koniec II kwartału 2026 r. liczba kont ogółem wynosiła - 149 214, a na dzień 5 sierpnia 2026 r. było 163 796 kont.

Roczna informacja o wysokości składki dostarczana jest płatnikom papierowo, zatem nie występuje w tym zakresie ryzyko wykluczenia cyfrowego. Zamiast dotychczasowych przekazów kwartalnych, rolnik otrzymuje drogą pocztową, raz w roku (ewentualnie częściej, jeżeli zmianie ulegnie wysokość składki), czytelną papierową informację o wysokości składek na ubezpieczenie społeczne rolników oraz na ubezpieczenie zdrowotne. Powyższa informacja zawiera niezbędne dane do wykonania przelewu zarówno bezpośrednio przez rolnika w bankowości elektronicznej, jak i za pośrednictwem operatora pocztowego lub banku.

W związku z rezygnacją przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (od kwietnia 2026 r.) z wysyłki przekazów kwartalnych nie wpłynęła do KRUS żadna skarga/reklamacja w przedmiotowej sprawie. Odnotowano natomiast około 800 zapytań (głównie podczas wizyt lub rozmów telefonicznych) skierowanych do jednostek organizacyjnych KRUS, tj. 16 oddziałów regionalnych i 256 placówek terenowych. Zapytania te dotyczyły przede wszystkim potwierdzenia zaprzestania wysyłania przekazów oraz doprecyzowania i szczegółowego wyjaśnienia pism z prognozami i wysokością składek. Należy nadmienić, że powyższa zmiana poprzedzona była kampanią medialną (m.in. na stronie internetowej KRUS: Koniec z przekazami kwartalnymi. Zmieniamy sposób informowania o wysokości składek - Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego - Portal Gov.pl), a pracownicy KRUS informowali ubezpieczonych o zaistniałej zmianie każdorazowo podczas rozmów i zachęcali do zakładania kont na portalu eKRUS.

VII. Doprecyzowanie informacji dotyczących nagród i dodatków w 2025 r.

Szczegółowe i zindywidualizowane zestawienia danych dotyczące wypłat nagród oraz dodatków dla kadry kierowniczej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w 2025 r. zostały ujęte w dedykowanych, wielopunktowych arkuszach, stanowiących załączniki do niniejszej odpowiedzi. Z uwagi na konieczność zachowania czytelności oraz ogromny zakres informacji, dane zostały usystematyzowane w następujący sposób:

1. W odniesieniu do kwoty 1 619 243 zł (wypłaconej dyrektorom i wicedyrektorom biur w Centrali KRUS) - Załącznik nr 3 i nr 8 zawiera rozbiecie na poszczególne biura merytoryczne i stanowiska kierownicze, wskazując liczbę świadczeń, terminy ich przyznania oraz roczne podsumowanie kosztów.
2. W odniesieniu do kwoty 2 549 937 zł (wypłaconej dyrektorom i zastępcom dyrektorów oddziałów regionalnych) - Załącznik nr 4 prezentuje analogiczne

ujęcie w podziale na oddziały regionalne, z wyodrębnieniem kwot przypadających nominalnie na dyrektora oddziału, pierwszego zastępcę oraz pozostałych zastępców dyrektora. Załącznik nr 7 zawiera dane dotyczące nagród przyznanych Dyrektorom i ich Zastępcom w 2025 r.

3. W odniesieniu do kwoty 6 411 692 zł (wypłaconej kierownikom i zastępcom kierowników placówek terenowych) - Załącznik nr 6 uwzględnia dane dla każdej z placówek terenowych KRUS w kraju, zachowując czytelne rozróżnienie pomiędzy stanowiskiem kierownika a zastępcy kierownika.

Wspólną podstawą prawną wypłaty przedmiotowych świadczeń były przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych, zarządzenia nr 1 Prezesa KRUS z dnia 3 stycznia 2018 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu podziału nagród i zasad ich przyznawania pracownikom KRUS za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej oraz zarządzenia nr 62 Prezesa KRUS z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie utworzenia funduszu motywacyjnego KRUS oraz Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek. Środki te pochodziły z funduszu wynagrodzeń, planowego funduszu nagród oraz oszczędności na funduszu wynagrodzeń.

Całkowita pula nagród wypłaconych pracownikom KRUS w 2025 roku w kwocie 101 273 715 zł rozłożyła się według następującej struktury organizacyjno-finansowej:

Podział na jednostki organizacyjne:

- Centrala KRUS: 9 303 176,00 zł,
- oddziały regionalne KRUS (łącznie): 91 970 539,00 zł.
(szczegółowy podział na każdy z 16 oddziałów zawiera Załącznik nr 5)

1. Liczba pracowników, którzy otrzymali co najmniej jedną nagrodę: 5 483 osoby.
2. Liczba pracowników, którzy otrzymali więcej niż jedną nagrodę: 6 353 osoby.
3. Liczba pracowników, którzy w całym 2025 r. nie otrzymali żadnej nagrody uznaniowej: 156 osób (Załącznik nr 16).

Najwyższa łączna kwota wszystkich nagród, dodatków i premii (z wyłączeniem wynagrodzenia zasadniczego i dodatku stażowego), jaką otrzymał pojedynczy pracownik KRUS w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 roku, wynosiła odpowiednio:

- w Centrali KRUS: 113 000,00 zł brutto (stanowisko: Zastępca Prezesa).
- w Oddziałach Regionalnych: 67 600,00 zł brutto (stanowisko: Zastępca Dyrektora Oddziału).
- w Placówkach Terenowych: 35 650,00 zł brutto (stanowisko: Kierownik Placówki Terenowej).

Zgodnie z § 5 ust. 1 Regulaminu Funduszu motywacyjnego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzje o przyznaniu nagród dla Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego podejmował Przewodniczący Rady Ubezpieczenia Społecznego Rolników w porozumieniu z Prezydium Rady Rolników, natomiast dla Zastępców Prezesa Prezes Kasy w porozumieniu z Przewodniczącym Rady Rolników. Środki na ten cel zostały sfinansowane z Funduszu Motywacyjnego. Przyznanie nagród uwarunkowane było realizacją zadań o szczególnym znaczeniu dla sektora rolniczego w 2025 r.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Adam Nowak

Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – Departament Spraw Parlamentarnych

Załączniki:

1. **Załącznik nr 1** – Podwyżki wynagrodzeń w OR i Centrali KRUS 2024-2026
2. **Załącznik nr 2** – Nagrody z funduszu nagród i funduszu motywacyjnego w 2024-2026 na stanowiskach specjalista, główny specjalista i kierownik wydziału
3. **Załącznik nr 3** – Łączna wysokość nagród-dodatków, którą otrzymali w 2025 r. - Tabela A, B, C
4. **Załącznik nr 4** – Łączna wysokość nagród, którą otrzymali w 2025 r. dyrektorzy OR KRUS i ich zastępcy
5. **Załącznik nr 5** – Łączna pula wszystkich przyznanych nagród w 2025 r. pracownikom oraz kadrze kierowniczej KRUS
6. **Załącznik nr 6** – Łączna wysokość nagród-dodatków, którą otrzymali w 2025 r. kierownicy PT KRUS oraz ich zastępcy
7. **Załącznik nr 7** – Nagrody przyznane dla Dyrektorów i Zastępców Dyrektorów OR w 2025 r.
8. **Załącznik nr 8** – Łączna wysokość nagród-dodatków, którą otrzymali w 2025 r. dyrektorzy i wicedyrektorzy biur w Centrali KRUS
9. **Załącznik nr 9** – Najwyższe i najniższe wynagrodzenia w KRUS w 2024 r.
10. **Załącznik nr 10** – Najwyższe i najniższe wynagrodzenia w KRUS w 2025 r.
11. **Załącznik nr 11** – Najwyższe i najniższe wynagrodzenia w KRUS w 2026 r.
12. **Załącznik nr 12** – Najwyższe i najniższe wynagrodzenia w KRUS w 2024 r. - referent, starszy inspektor ubezpieczeń
13. **Załącznik nr 13** – Najwyższe i najniższe wynagrodzenia w KRUS w 2025 r. - referent, starszy inspektor ubezpieczeń
14. **Załącznik nr 14** – Najwyższe i najniższe wynagrodzenia w KRUS w 2026 r. - referent, starszy inspektor ubezpieczeń
15. **Załącznik nr 15** – Najniższy, najwyższy, średni staż pracy pracowników zatrudnionych na stanowisku referenta i starszego inspektora ubezpieczeń
16. **Załącznik nr 16** – Liczba przyznanych nagród KRUS
17. **Załącznik nr 17** – Wykaz kosztów jednostek organizacyjnych KRUS (dot. 35-lecia KRUS)
18. **Załącznik nr 18** – Uroczystości 35-lecia KRUS w jednostkach organizacyjnych KRUS